

Plenum

Tisdag 16.9.2025 kl. 14.00—16.49

12. Riksdagens bankfullmäktiges berättelse 2024

Berättelse B 19/2025 rd

Remissdebatt

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 12 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till ekonomiutskottet. Debatten och behandlingen av ärendet avbröts i plenum 12.9.2025.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen. — Ledamot Heikkinen frånvarande. — Ledamot Lyly, varsågod.

Debatt

16.29 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä eduskunnan pankkivaltuuston kertomuksessa on muutamia erittäin hyviä kohtia, ja kun tätä kertomusta lukee, kun katsoo sivuilta 11 ja 12, näkee, kuinka voimakkaat talousvaikutukset sillä, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 22, on ollut tähän eurooppalaiseen toimintaympäristöön. Korot nousivat nopeasti monta prosenttiyksikköä, ja inflaatio nousi nopeasti ylös, ja myös sitten se on tullut alas. Korot ovat pysyneet sillä korkeammalla tasolla, mihin ne käytännössä menivät.

Sitten kun katsotaan tätä Suomen tilannetta, niin täällä tapahtui sellaisia asioita, että samoihin aikoihin meidän asuntolainakannan vuotuinen muutos laski. Eli nämä heijastusvaikutukset ylös- ja alaspäin ulkoisista tekijöistä olivat aika nopeita, ja vie aikansa, että nämä täältä tulevat korjaantumaan. Tämä kannattaa katsoa tästä raportista.

Sitten jos katsotaan tähän rahoitusvakauteen, joka täällä myöskin kuvataan, täällä on tietenkin rakentamisen ongelmat. Konkurssit näkyvät tässä raportissa erittäin voimakkaasti, ja sitten se, kuinka paljon uusia asuntoja on tässä tarjolla.

Mielenkiintoinen yksityiskohta on silti se, että pankkien luottotappiot ovat kuitenkin vähentyneet ja pankkien tilanne on sinänsä hyvä ja vakavaraisuus pankeissa kasvaa. Ja kun katsotaan tätä ympäristöä, niin ainakin se sektori kohtuu hyvin on toiminnassa, vaikka sitten asuntorakentamisen ja muun rakentamisen lainoitus on tökkinyt aika voimakkaasti.

Sitten, arvoisa rouva puhemies, kun täällä puhuttiin aika paljon kriisinsietokyvystä, niin sivulla 18 käteisen rahan huomioiminen on ollut mielenkiintoinen yksityiskohta myös. Tässä on kiinnitetty huomiota siihen, kuinka on mahdollista kansallisesti varmistaa, että käteisen rahan saatavuus on kaikissa tilanteissa mahdollista. Tämä on yksi semmoinen asia, joka meidän pitäisi muistaa, kun me keskustelemme kriisinsietokyvystä ja kriiseistä. Digieurosta ei ole päätöstä tehty.

Minä äsken jo mainitsin tuon kustannuskilpailukykyasian. Siitä en enää jatka, mutta viimeiseksi vielä haluaisin sanoa, että kun tämä pankkisektorin likviditeetti on ollut hyvä, niin

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

myös työeläkelaitosten vakavaraisuus on vahvistunut tänä kautena, mikä on hyvä asia suomalaisten ja tulevien eläkeläisten kannalta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Rasinkangas.

16.33 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on pankkivaltuuston kertomus vuodelta 2024. Tästä kertomuksesta tulee nyt hyvin esille se, miksi euroon liittyminen oli virhe. Rahapolitiikkamme on sidoksissa muihin euromaihin, ja tällä hetkellä valuuttamme on yksi suuri syy siihen, että talous ei ole lähtenyt vielä toivottuun kasvuun.

Euroopan keskuspankki on keventänyt rahapolitiikkaansa mutta Suomen olosuhteita mietittäessä ei riittävästi. Korot ovat edelleen Suomeen nähden varsin korkealla tasolla. EKP ilmoitti viime viikolla, että pitää korkotason ennallaan. Inflaatio on Suomessa alle puoli prosenttia tällä hetkellä, kun euroalueen inflaatio on kokonaisuudessaan yli kaksi prosenttia. Inflaatioerot eri euromaiden välillä ovat se suurin ongelma. Se on myös Suomen tilannetta vaikeuttanut tässä suhdannealhossa.

Arvoisa puhemies! Toivoa kuitenkin on. Vientiteollisuuden tilauskirjat täyttyvät, ja ostovoima on lähtenyt nousuun sitten Marinin kauden pohjalukemista. Veronmaksajain Keskusliitto ilmoitti vastikään, että palkansaajan ostovoima kasvaa vuosina 2024—2026 noin seitsemän prosenttia. Veronmaksajain Keskusliiton mukaan vuonna 2026 keskituloisen palkansaajan ostovoima on lähes 800 euroa korkeampi kuin tänä vuonna. Ostovoiman kasvu tuo väistämättä talouteemme piristystä, jota todella tarvitaan, kun suhdannetilanne on ollut heikko. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen.

16.34 Minna Reijonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan käsittelemme pankkivaltuuston kertomusta, mutta täällä on noussut esille tämä käteinen raha. Se on oikeasti aika tärkeää, että meillä on sitä käteistä rahaa, ja on hyvä, että siihen kiinnitetään huomiota. Aika monissa maissahan siihen on varmasti kiinnitetty jo aikaisemminkin huomiota. Meillä on aika paljon menty sillä linjalla, että ei välttämättä sitä käteistä ole ollut. On pankkikortteja ja muita systeemejä, ja toki nekin ovat hyviä, mutta kyllä poikkeustilanteissa ja kriisien ollessa päällä — koska ei koskaan tiedä, mitä tapahtuu — se käteinen raha on hyvä olla, että sitä on mahdollista saada, ja varmistetaan, että sitä on saatavilla. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

16.35 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Pyysin puheenvuoron edustaja Rasinkankaan väittäessä, että euroalue on ollut tässä virhe, että siksi me ollaan tällaisessa tilanteessa. Kyllä tosiasia on, että euroalue on myöskin tuonut paljon ennustettavuutta monella tapaa ja euro on ollut kyllä kuitenkin välineenä erittäin hyvä, kun ajatellaan nyt vaikka matkustamista Euroopan sisällä ja niin poispäin — hyvä, että on yhteinen valuutta olemassa. Kyllä minä sanon, että se on enempi tuonut vahvuuksia ja sitten meillä liike-elämälle on tullut iso valuutta, jolla tehdään kauppaa. Kyllä tässä mielessä tilanne on mielestäni enempi positiivinen kuin negatiivinen.

Punkt i protokollet PR 79/2025 rd

Sitten oma kysymyksensä on tämä ostovoimakysymys. Tässäkin kannattaa muistaa se — täälläkin salissa on paljon käyty keskustelua siitä —, minkälaisella neuvotteluvoimalla ammattiyhdistysliike ja työnantajat neuvottelevat näistä kysymyksistä, ja täällä on hallituksen toimesta kohtuullisen paljon rajoitettu niitä toimenpiteitä, niin että neuvottelutasapaino on mennyt epäsuotuisaksi palkansaajan kannalta. Kuitenkin nyt tällä viimeisellä neuvottelukierroksella, jolla nyt ostovoimaan kiinnitettiin huomiota, tapahtui niin, että laila määriteltiin tämä erittäin tiukka katto ja se muodosti palkkakaton, ja sitten kun neuvotteluissa ay-liike pystyi neuvottelemaan, niin siitä myöskin syntyi minimi. Me teimme Suomen jäykimmät työmarkkinaratkaisut tällä paketilla, ja minä en ole ihan varma, onko se Suomen kannalta jatkossa se malli, jolla meidän pitää mennä eteenpäin.

Tässä mielessä olen samaa mieltä, että nyt kun inflaatio on laskenut ja nyt nämä palkan korotukset, 7,8 prosenttia, ovat olleet noin kolmen vuoden kestolla olevilla sopimuksilla, niin se on mahdollistanut nyt sen, että ostovoima kasvaa, mutta meillä on aika iso kuoppa tässä täytettävänä, että se ostovoima saadaan täytettyä.

Tässä mielessä pitää aina muistaa, että se on isompi kokonaisuus, mitä katsotaan, ja niin myöskin tätä taloudellista toimintaympäristöä, jossa euro antaa ennustettavuutta. — Kii-tos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till ekonomiutskottet.